

Nr.15921/RG/1763/DGJ/08.08.2023

Către: Doamna Renate Weber
Avocatul Poporului

Ref: solicitarea dumneavoastră nr.19051/2023 adresată Ministerului Muncii și Solidarității Sociale înregistrată cu nr.15921/RG/2023

Stimată doamnă,

Ca urmare a adresei dumneavoastră înaintată Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, cu privire la *Recomandarea nr. 101/11.07.2023 privind asigurarea monitorizării respectării drepturilor omului de către reprezentanții societății civile* vă comunicăm următoarele:

Față de recomandarea mai sus arătată, în raport de domeniul de competență al instituției, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială susține colaborarea și cooperează cu organizațiile guvernamentale, cu societatea civilă, precum și cu partenerii sociali.

Potrivit prevederilor art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, cu modificări și completări, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică și are în subordine agenții pentru plăți și inspecție socială județene și a municipiului București, denumite în continuare agenții teritoriale, ca servicii publice deconcentrate, cu personalitate juridică.

În domeniul administrării, gestionării și plății beneficiilor de asistență socială și al susținerii programelor de servicii sociale, agențiiile teritoriale, au ca atribuții și constatarea săvârșirii faptelor prin care se încalcă prevederile legale din domeniul asistenței sociale și aplică sancțiunile contravenționale prevăzute de lege, conform prevederilor art. 16 alin. (3) lit. h) din OUG nr. 113/2011, cu modificări și completări.

Conform prevederilor art. 16 alin. (3) din OUG nr. 113/2011, cu modificări și completări, "(3) În domeniul inspecției sociale, agențiiile teritoriale au, în principal, următoarele atribuții:

a) promovează acțiuni de informare și conștientizare a cetățenilor asupra drepturilor sociale și stabilesc programe de colaborare cu societatea civilă;

- b) sesizează organele de urmărire penală competente în situația în care faptele supuse controlului îintrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni;
- c) propun teme de control în vederea incluziei în planul anual de control pentru implementarea politicilor aferente sistemului național de asistență socială;
- d) desfășoară activitatea de control la nivel de județ, în baza ordinelor de deplasare și cu respectarea metodologiilor, instrucțiunilor și a procedurilor de lucru aprobate;
- e) controlează și monitorizează modul în care sunt stabilite și acordate beneficiile de asistență socială, serviciile sociale, modul de îndeplinire a prevederilor legale privind încadrarea în grad și tip de handicap, în grad de invaliditate sau în grad de dependență, după caz;
- f) evaluează, monitorizează și controlează activitatea furnizorilor de servicii sociale publici și privați din punctul de vedere al respectării standardelor de calitate și de cost, precum și al eficienței și performanței acestora;
- g) controlează și monitorizează modul în care sunt respectate prevederile legale referitoare la administrarea fondurilor pentru plata beneficiilor de asistență socială, precum și a celor alocate pentru susținerea și dezvoltarea serviciilor sociale, a proiectelor, programelor și politicilor din domeniu;
- h) constată săvârșirea faptelor prin care se încalcă prevederile legale din domeniul asistenței sociale și aplică sancțiunile contravenționale prevăzute de lege;
- i) propun suspendarea ori încetarea temporară sau definitivă a beneficiului de asistență socială/serviciului social în cazul încălcării grave a prevederilor legale în domeniu;
- j) controlează și monitorizează modul de îndeplinire a prevederilor legale privind combaterea marginalizării sociale;
- k) elaborează rapoartele de evaluare, monitorizare și control, precum și analize specifice activității de inspecție desfășurate la nivel județean;
- l) fac propunerile de îmbunătățire a activității, organizării și a metodei de acordare a beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale;
- m) acționează la nivel județean pentru prevenirea și înlăturarea efectelor oricăror acte sau fapte care încalcă principiile și normele din domeniul asistenței sociale, stabilite prin tratatele internaționale la care România este parte sau prin reglementările Uniunii Europene;
- n) transmit, la solicitarea Agenției, informațiile privind activitatea de control din domeniul inspecției sociale.

(4) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, agențiile teritoriale cooperează cu autoritățile administrației publice locale, cu organizațiile guvernamentale, cu societatea civilă, precum și cu partenerii sociali."

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art.18 alin.(2) din OUG nr. 113/2011 "Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) se fac de către inspectorii

sociali."Conform art. 19 din actul normativ mentionat se menționează că "Prevederile art. 18 referitoare la contravenții se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare."

În ceea ce privește oportunitatea încheierii unui parteneriat având ca obiect "monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități și a altor categorii sociale vulnerabile", în opinia noastră, ușor se poate constata că necesitatea unei astfel de măsuri va avea un impact pozitiv asupra societății civile.

Prin urmare, considerăm că această activitate de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități și a altor categorii sociale vulnerabile și de către societatea civilă, va înălța deficiențele, efectul acestor măsuri presupun în esență prevenirea unor abateri de la legalitate.

Cât privește activitatea de monitorizare independentă a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități, indicăm cadrul legislativ în vigoare, respectiv Legea nr.8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, în vederea promovării, protecției și monitorizării Implementării Convenției, potrivit căreia *a fost înființat și funcționează Consiliul de monitorizare a implementării Convenției, autoritate administrative autonomă cu personalitate juridică, sub control parlamentar*.

De asemenea, vă atașăm în copie răspunsul Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială și răspunsul Autorității Naționale Pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, la Recomandarea nr.101/2023 privind asigurarea monitorizării respectării drepturilor omului de către reprezentanții societății civile.

Cu deosebită considerație,

Secretar General Adjunct,

Teodor Cătălin VATAFU

MINISTERUL MUNCII
ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială

PUNCT DE VEDERE

cu privire la Recomandarea nr. 101/11.07.2023 a Avocatului Poporului privind asigurarea monitorizării respectării drepturilor omului de către reprezentanții societății civile, care prevede:

(...), "în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României, coroborate cu prevederile art. 24 alin (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, în vederea realizării scopului său constituțional și legal, Avocatul Poporului emite prezența:

R E C O M A N D A R E

Conducerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale:

1- va reconsidera utilitatea parteneriatelor directe stabilite între minister și ONG-urile dedicate, care au semnalat, de-a lungul timpului, grave încălcări ale drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale altor categorii sociale vulnerabile și va dispune măsuri de natură să asigure acestora o implicare nemijlocită în monitorizarea situației respectării drepturilor omului în centrele, publice și private, destinate persoanelor vulnerabile ;
2 - va informa instituția Avocatul Poporului, în termen legal, cu privire la măsurile luate."

Față de recomandarea mai sus arătată, în raport de domeniul de competență al instituției noastre, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială susține colaborarea și cooperează cu organizațiile guvernamentale, cu societatea civilă, precum și cu partenerii sociali.

Potrivit prevederilor art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, cu modificări și completări, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică și are în subordine agenții pentru plăți și inspecție socială județene și a municipiului București, denumite în continuare agenții teritoriale, ca servicii publice deconcentrate, cu personalitate juridică.

În domeniul administrării, gestionării și plății beneficiilor de asistență socială și al susținerii programelor de servicii sociale, agențiiile teritoriale, au ca atribuții și constatarea săvârșirii faptelor prin care se încalcă prevederile legale din domeniul asistenței sociale și aplică sancțiunile contravenționale prevăzute de lege, conform prevederilor art. 16 alin. (3) lit. h) din OUG nr. 113/2011, cu modificări și completări.

MINISTERUL MUNCII
și SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială

Conform prevederilor art. 16 alin. (3) din OUG nr. 113/2011, cu modificări și completări,
"(3) În domeniul inspecției sociale, agențiiile teritoriale au, în principal, următoarele atribuții:

- a) promovează acțiuni de informare și conștientizare a cetățenilor asupra drepturilor sociale și stabilesc programe de colaborare cu societatea civilă;
- b) sesizează organele de urmărire penală competente în situația în care faptele supuse controlului încunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni;
- c) propun teme de control în vederea includerii în planul anual de control pentru implementarea politicilor aferente sistemului național de asistență socială;
- d) desfășoară activitatea de control la nivel de județ, în baza ordinelor de deplasare și cu respectarea metodologiilor, instrucțiunilor și a procedurilor de lucru aprobate;
- e) controlează și monitorizează modul în care sunt stabilite și acordate beneficiile de asistență socială, serviciile sociale, modul de îndeplinire a prevederilor legale privind încadrarea în grad și tip de handicap, în grad de invaliditate sau în grad de dependență, după caz;
- f) evaluează, monitorizează și controlează activitatea furnizorilor de servicii sociale publici și privați din punctul de vedere al respectării standardelor de calitate și de cost, precum și al eficienței și performanței acestora;
- g) controlează și monitorizează modul în care sunt respectate prevederile legale referitoare la administrarea fondurilor pentru plata beneficiilor de asistență socială, precum și a celor alocate pentru susținerea și dezvoltarea serviciilor sociale, a proiectelor, programelor și politicilor din domeniu;
- h) constată săvârșirea faptelor prin care se încalcă prevederile legale din domeniul asistenței sociale și aplică sancțiunile contravenționale prevăzute de lege;
- i) propun suspendarea ori încetarea temporară sau definitivă a beneficiului de asistență socială/serviciului social în cazul încălcării grave a prevederilor legale în domeniu;
- j) controlează și monitorizează modul de îndeplinire a prevederilor legale privind combaterea marginalizării sociale;
- k) elaborează rapoartele de evaluare, monitorizare și control, precum și analize specifice activității de inspecție desfășurate la nivel județean;
- l) fac propunerile de îmbunătățire a activității, organizării și a metodei de acordare a beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale;
- m) acționează la nivel județean pentru prevenirea și înlăturarea efectelor oricăror acte sau fapte care încalcă principiile și normele din domeniul asistenței sociale, stabilite prin

MINISTERUL MUNCII
ŞI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială

tratatele internaționale la care România este parte sau prin reglementările Uniunii Europene;

n) transmit, la solicitarea Agenției, informațiile privind activitatea de control din domeniul inspecției sociale.

(4) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, agențiile teritoriale cooperează cu autoritățile administrației publice locale, cu organizațiile guvernamentale, cu societatea civilă, precum și cu partenerii sociali.”

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art.18 alin.(2) din OUG nr. 113/2011 "Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) se fac de către inspectorii sociali." *Conform art. 19 din actul normativ mentionat se menționează că "Prevederile art. 18 referitoare la contravenții se completează cu dispozițiile Ordonantei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare."*

În ceea ce privește oportunitatea încheierii unui parteneriat având ca obiect "monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități și a altor categorii sociale vulnerabile", în opinia noastră, ușor se poate constata că necesitatea unei astfel de măsuri va avea un impact pozitiv asupra societății civile.

Prin urmare, considerăm că această activitate de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități și a altor categorii sociale vulnerabile și de către societatea civilă, va înlătura deficiențele, efectul acestor măsuri presupun în esență prevenirea unor abateri de la legalitate.

Gigica Mareș
Şef serviciu Juridic,

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități

Nr. 17697/DDPD/SCICDPD/BM/25.07.2023

Către: Domnul Eduard CORJESCU
Director General
Direcția Generală Juridică
Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Stimate domnule Director General,

Ca urmare a solicitării dumneavoastră înregistrată cu nr. 15921/RG/1763/DGJ/19.07.2023, transmisă Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și înregistrată cu nr. 17697/20.07.2023, cu privire la recomandarea nr. 101/11.07.2023 a Avocatului Poporului privind asigurarea monitorizării respectării drepturilor omului de către reprezentanții societății civile, vă comunicăm următoarele:

Pornind de la ideea că serviciile sociale trebuie să se concentreze asupra creșterii calității vieții beneficiarilor, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale a organizat o întâlnire de lucru consultativă în data de 10.07.2023, cu reprezentanții societății civile, în cadrul căreia au fost semnalate principalele probleme care au dus la situația abuzivă din cadrul centrelor de îngrijire.

S-a subliniat, în acel context, necesitatea remedierii situației, în primul rând, prin crearea unui parteneriat solid și transparent cu reprezentanții societății civile, la care oricare dintre organizațiile care doresc să participe să acceadă în mod transparent, echitabil. S-a propus în acest scop, organizarea unei noi întâlniri cu participarea organizațiilor neguvernamentale și a autorităților publice cu atribuții de control, pentru a se identifica formula corectă în demersul inițiat.

Cât privește activitatea de monitorizare independentă a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități, indicăm cadrul legislativ în vigoare, respectiv Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, în vederea promovării, protecției și monitorizării implementării Convenției, potrivit căreia *a fost înființat și funcționează Consiliul de monitorizare a implementării Convenției, autoritate administrativă autonomă cu personalitate juridică, sub control parlamentar*.

Consiliul de monitorizare a implementării Convenției are ca atribuție esențială prevăzută la art. 4 alin. (1) lit.i) din Legea menționată, facilitarea *accesului* în

facilitățile de tip rezidențial publice sau private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie, anunțat sau inopinat, al reprezentanților organizațiilor neguvernamentale care desfășoară programe de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor neguvernamentale care reprezintă persoanele cu dizabilități, în scopul monitorizării respectării drepturilor lor.

În lumina celor menționate, Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027, asumată prin Hotărârea de Guvern nr. 490/2022 prevede ca instituții responsabile Consiliul de Monitorizare și Institutul Român pentru Drepturile Omului, pentru măsura aferentă Obiectivului Specific 9.3, Creșterea participării persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor reprezentative ale acestora la procesul de monitorizare.

Atribuțiile Consiliului sunt enumerate la art. 4 din lege, iar în realizarea atribuțiilor de monitorizare, acesta facilitează accesul, anunțat sau inopinat, al reprezentanților organizațiilor neguvernamentale care desfășoară programe de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor neguvernamentale care reprezintă persoanele cu dizabilități, în următoarele instituții: facilități de tip rezidențial publice sau private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie.

Consiliul de monitorizare mai îndeplinește și următoarele atribuții principale:

- examinează în mod regulat respectarea exercitării drepturilor persoanelor cu dizabilități în cadrul următoarelor instituții: facilități de tip rezidențial publice sau private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie.;
- face recomandări cu privire la respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități aflate în instituțiile vizitate și monitorizează implementarea acestora de către entitățile publice sau private care au atribuții în acest sens;
- verifică legalitatea prezenței persoanelor cu dizabilități în instituțiile care fac obiectul de activitate;
- sesizează de îndată organele judiciare competente ori de câte ori există indicii că încălcarea drepturilor persoanelor cu dizabilități a fost făcută prin fapte de natură penală și poate face plângere, dacă este cazul, împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteri în judecată;
- sesizează autoritatea competentă legal să dispună sancțiuni disciplinare sau contravenționale ori să suspende, să retragă și să anuleze acreditarea instituțiilor sociale rezidențiale publice și private și a celorlalte instituții inspectae, în cazurile de încălcare a drepturilor persoanelor cu dizabilități;

- primește și analizează notificările de deces transmise în mod obligatoriu către Consiliul de către instituțiile care fac obiectul de activitate al acestuia;
- urmărește dacă în cazurile de deces al persoanelor cu dizabilități instituțiile care fac obiectul de activitate al acestuia sesizează organele judiciare în vederea efectuării autopsiei medico-legale, potrivit legii;
- facilitează implicarea și participarea pe deplin a societății civile, în special a persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă, la procesul de monitorizare pe care îl organizează;
- colaborează, ori de câte ori este necesar, cu instituția Avocatul Poporului, ca autoritate națională desemnată pentru prevenirea torturii și tratamentelor inumane și degradante.

Prin prisma celor de mai sus, rezultă cu claritate faptul că prevederile Legii nr. 8/2016 coroborate cu cele ale Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027 creează cadrul legal pentru o participare interinstituțională bazată pe principiile parteneriatului în ceea ce privește monitorizarea situației respectării drepturilor omului în centre publice și private destinate persoanelor cu dizabilități.

Cu deosebită considerație,

P. Președinte,

Monica Violeta SOLOMIE

